

MINISTERSTVO PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

INŠPEKCIA V SOCIÁLNYCH VECIACH

Číslo spisu: 15465/2024-M_Odisvke

Číslo záznamu: 36078/2024

PROTOKOL O VÝSLEDKU DOZORU

PRI VYKONÁVANÍ OPATRENÍ SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY

ÚRAD PRÁCE SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY MALACKY

Na základe poverenia č. 70/2024/OlvSPODaSK zo dňa 25. 01. 2024 vykonali poverení zamestnanci Inšpekcie v sociálnych veciach Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ISV“) dozor podľa ustanovenia § 2 ods. 1 písm. a) tretieho bodu zákona č. 345/2022 Z. z. o inšpekcii v sociálnych veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o inšpekcii v sociálnych veciach“) - nad dodržiavaním zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 305/2005 Z. z.“), a to v rozsahu plnenia POVINNOSTI pri vykonávaní opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa ustanovenia § 32 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z.:

NAVŠTEVOVAŤ DIEŤA V ZARIADENÍ NA VÝKON ROZHODNUTIA SÚDU NAJMEJŠIE RAZ ZA ŠEŠT MESIACOV ZA ÚČELOM SLEDOVANIA PSYCHICKÉHO VÝVINU, FYZICKÉHO VÝVINU A SOCIÁLNEHO VÝVINU DIEŤAŤA.

Dozorovaným subjektom podľa ustanovenia § 2 ods. 2 písm. c) zákona o inšpekcii v sociálnych veciach je Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, Záhorácka 60A, 901 01 Malacky, IČO: 30794536 (ďalej len „dozorovaný subjekt“ alebo „úrad“).

Dozor začal dňa 26. 01. 2024 a dozorovaným obdobím bol čas od 01. 01. 2023 do 26. 01. 2024.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona o inšpekcii v sociálnych veciach sa pri výkone dozoru postupuje primerane podľa základných pravidiel kontrolnej činnosti podľa zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kontrole v štátnej správe“), jeho ustanovení § 8 až § 13, ak samotný zákon o inšpekcii v sociálnych veciach neustanovuje inak.

Poverení zamestnanci ISV v rozsahu zameranom na predmet dozoru využili oprávnenia podľa ustanovenia § 11 zákona o kontrole v štátnej správe a vyžiadali si od dozorovaného subjektu spisovú dokumentáciu DETÍ UMIESTNENÝCH V ZARIADENIACH NA VÝKON ROZHODNUTIA SÚDU (podľa ustanovenia § 30 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. zariadeniach, v ktorých sa vykonáva ústavná starostlivosť, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie), keď podľa ustanovenia § 32 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vedie evidenciu detí tu umiestnených (6 maloletých detí):

-	[REDAKOVANÉ]	(ďalej len [REDAKOVANÉ])
-	[REDAKOVANÉ]	(ďalej len [REDAKOVANÉ])
-	[REDAKOVANÉ]	(ďalej len [REDAKOVANÉ])
-	[REDAKOVANÉ]	(ďalej len [REDAKOVANÉ])
-	[REDAKOVANÉ]	(ďalej len [REDAKOVANÉ])
-	[REDAKOVANÉ]	(ďalej len [REDAKOVANÉ])

1	Spisová dokumentácia č. [REDAKOVANÉ]
2	Spisová dokumentácia č. [REDAKOVANÉ]
3	Spisová dokumentácia č. [REDAKOVANÉ]
4	Spisová dokumentácia č. [REDAKOVANÉ]
5	Spisová dokumentácia č. [REDAKOVANÉ]
6	Spisová dokumentácia č. [REDAKOVANÉ]

ZISTENÉ NEDOSTATKY

DOZOROM BOLO ZISTENÉ, ŽE DOZOROVANÝ SUBJEKT SI NESPLNIL POVINNOSŤ

PODĽA USTANOVENIA § 32 ods. 3 ZÁKONA Č. 305/2005 Z. Z.

Podľa ustanovenia § 32 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „orgán SPODaSK“) v spolupráci so (okrem iných) zariadením na výkon rozhodnutia súdu, vypracúva plán sociálnej práce s rodinou dieťaťa, ktorého súčasťou je sledovanie psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa. Na tento účel najmenej raz za šesť mesiacov navštevuje dieťa v zariadení na výkon rozhodnutia súdu.

Zariadením na výkon rozhodnutia súdu *vis a vis* vyššie uvedená povinnosť orgánu SPODaSK je centrum pre deti a rodiny, diagnostické centrum, liečebno-výchovné sanatórium a reedukačné centrum (ďalej len „zariadenie na výkon rozhodnutia súdu“).

Zákon súčasne určuje účel takejto návštevy resp. *sensu largo* navštevovania dieťaťa, keďže platná právna úprava v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately určuje povinnosť dieťa navštevovať, teda berúc do úvahy teleologický výklad významu slova či slovného spojenia, nielen navštíviť, čo by (v rozpore s úpravou sociálnoprávnej ochrany detí ako celku reglementujúceho práva, povinnosti a i vzájomné vzťahy a súvislosti) akoby určovalo „iba“ povinnosť „jednorázovú“ – dieťa v zariadení na výkon rozhodnutia súdu orgánom SPODaSK navštíviť. Týmto účelom je sledovanie psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa. Právna úprava teda určuje konkrétnu činnosť, ako aj jej obsah – povinnosť orgánu SPODaSK konať za špecifikovaným účelom. Vyplýva to i z významu samotného slova návšteva, či navštevovať, ako príchodu niekam – na určité miesto, či k niekomu, s cieľom zostať tam po istý čas alebo sa na niečom zúčastniť. Sledovaním vývinu dieťaťa je potom nutne vnímanie a i zaznamenanie rôznych vonkajších alebo vnútorných okolností, procesov a determinantov telesného, rozumového a citového vývoja dieťaťa, na základe ktorých následne orgán SPODaSK uspôsobuje výkon relevantných opatrení vo svojej pôsobnosti, či je v interakcii s inými príslušnými orgánmi verejnej správy alebo v neposlednom rade s rodinou dieťaťa.

Zákon č. 305/2005 Z. z. tiež určuje orgánu SPODaSK minimálnu frekvenciu realizácie tejto povinnosti (najmenej raz za šesť mesiacov). Ide teda celkom zjavne o stanovenie minimálnej zákonnej požiadavky na realizáciu povinnosti a nie určenie konkrétneho časového úseku. Z takto koncipovanej právnej úpravy teda vyplýva dôraz, či preferencia zákonodarcu smerom k individualizácii realizácie povinnosti (navštevovania dieťaťa v zariadení na výkon rozhodnutia súdu), ktorá je „iba“ podľa platnej právnej úpravy „ohraničená“ určením takej (doplňujúcej) zákonnej povinnosti, že k realizácii povinnosti „navštevovať“ musí dôjsť orgánom SPODaSK aspoň raz za 6 mesiacov. Zákon č. 305/2005 Z. z. súčasne nikde neurčuje výnimky z realizácie tejto povinnosti (objektívne ani subjektívne), či alternatívy jej realizácie. Zákon č. 305/2005 Z. z. taktiež nijako nelimituje orgán SPODaSK navštevovať dieťa v zariadení i častejšie ako „raz za šesť mesiacov“. Obdobne však ani ďalšia súvisiaca právna úprava (osobitne v oblasti školstva) neobsahuje ustanovenia, ktoré by do tejto povinnosti a súčasne oprávnenia orgánu SPODaSK vstupovali.

Z uvedeného vyplýva, že navštevovanie dieťaťa v zariadení má byť zo strany orgánu SPODaSK vopred plánované - na základe plánu sociálnej práce s rodinou dieťaťa a súčasťou tohto plánu ako aj samotného plánovania musí byť sledovanie vývinu dieťaťa. Plán potom má obsahovať plánovanú aktivitu, opatrenie a samotnú úlohu navštevovať dieťa v zariadení, s konkrétnym termínom/termínmi plnenia, pričom tento termín musí byť nutne stanovený v súlade s aktuálnymi a individuálnymi potrebami dieťaťa – ale najmenej však raz za šesť mesiacov. Frekvencia plnenia povinnosti orgánu SPODaSK navštevovať dieťa v zariadení sa teda v prvom rade odvíja od plánu sociálnej práce s rodinou dieťaťa a musí byť jeho súčasťou.

ODŮVODNENIE NEDOSTATKOV ZISTENÝCH DOZOROM

Z dokumentácie 6 maloletých detí umiestnených v zariadeniach na výkon rozhodnutia súdu – reedukačných centrách a diagnostických centrách, poskytnutej dozorovaným subjektom ISV vyplynulo, že povinnosť navštevovať dieťa v zariadení najmenej raz za šesť mesiacov podľa ustanovenia § 32 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. si úrad nespínil voči 1 maloletému dieťaťu.

V prípade [REDAKOVANÉ] do Reedukačného centra Čereňany [REDAKOVANÉ] dňa [REDAKOVANÉ] na základe rozhodnutia súdu z dôvodu agresivity, vulgárneho správania, nerešpektovania autorít a školského poriadku a ohrozovania detí v centre pre deti a rodiny, úrad počas dozorovaného obdobia nenavštívil dieťa v tomto zariadení ani raz.

Zo spisovej dokumentácie vyplýva, že úrad bol Okresnou prokuratúrou Malacky dňa [REDAKOVANÉ] po vykonanej previerke spisových dokumentácií orgánu SPODaSK vyzvaný na dôsledné plnenie povinností podľa § 32 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. u maloletého dieťaťa [REDAKOVANÉ] u [REDAKOVANÉ] bolo zistené neplnenie si tejto povinnosti. Ani napriek tejto výzve si úrad túto povinnosť nespínil.

Zamestnanci ISV si súčasne v tomto identifikovanom prípade dieťaťa, kde si úrad nespínil povinnosť navštíviť dieťa v zariadení najmenej raz za šesť mesiacov, vyžiadali od zodpovedných zamestnancov informáciu - vyjadrenie o dôvodoch takéhoto postupu. (podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) zákona o kontrole v štátnej správe). Z poskytnutej odpovedi však nevyplýva žiadna taká skutočnosť, ktorá by ISV naznačovala možnosť alebo potrebu zvažovania pri hodnotení splnenia si zákonnej povinnosti podľa predmetu poverenia na výkon dozoru, či teda k jej splneniu zo strany úradu došlo alebo nedošlo. Úrad uviedol vysokú fluktuáciu zamestnancov a informáciu, že dieťa bol úrad navštíviť v jeho prirodzenom rodinnom prostredí dňa [REDAKOVANÉ], avšak dieťa odmietlo komunikáciu s úradom a boli u neho pozorované prvky agresivity.

BEZ ZISTENIA NEDOSTATKOV

U ostatných (5) maloletých detí umiestnených v zariadení na výkon rozhodnutia súdu si úrad splnil povinnosť navštíviť dieťa v zariadení najmenej raz za šesť mesiacov podľa ustanovenia § 32 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. u (1) maloletého dieťaťa a v prípade (4) maloletých detí, tieto sú umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu menej ako 6 mesiacov odo dňa začatia tohto dozoru.

ZÁVER

Na základe zistených nedostatkov bol vypracovaný protokol o výsledku dozoru.

V Košiciach dňa 23.2.2024

Za Inšpekciu v sociálnych veciach Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky:

